आनृशंस्यमहिंसा ॥ अनुक्रोशोदया ॥ श्रुतं अनुष्ठानपर्यवसायिशास्त्राध्ययनं ॥ शीलं सत्त्वभावः ॥ दमोबाह्येंद्रियनियहः ॥ शमश्चित्तनियहः ॥१२॥ तस्मात्तस्यषड्गुणव त्त्वात् उपघातः पीडनं ॥ पाठांतरेपिसएवार्थः ॥ १३ ॥ जगत्पालकत्वादपि तस्योपघातेन जगत्पीडितमित्याह ॥ पीडयेति ॥ पुष्पफलोपगः पुष्पफलसहितः मूलस्येवे त्यनेनसर्वजगदधिष्ठानत्वमस्यसूचितं ॥ १४ ॥ मनुष्याणामित्युपलक्षणं प्राणिमात्रस्य वस्तुमात्रस्यच ॥ धर्मएवांतःसारोयस्यसः ॥ १५॥ सपत्न्यः पत्नीसहिताः ते रामोप

आनृशंस्यमनुक्रोशःश्रुतंशीलंदमःशमः॥ राघवंशोभयंत्येतेषड्गुणाःपुरुषर्षभं॥१२॥ तस्मात्तस्योपघातेनप्रजाःपरमपीडिताः॥ औदकानीवसत्वानिग्रीष्मेसलिलसंक्षयात् ॥ १३ ॥ पीडयापीडितंसर्वंजगदस्यजगत्पतेः ॥ मूलस्येवोपघातेनवृक्षःपुष्पफलोपगः ॥१४॥ मूलंह्येषमनुष्याणांधर्मसारोमहाद्युतिः॥ पुष्पंफलंचपत्रंचशाखाश्चास्येतरेजनाः॥१५॥ तेलक्ष्मणइवक्षिप्रंसपत्न्यःसहबांधवाः॥ गच्छंतमनुगच्छामोयेनगच्छतिराघवः॥१६॥ उद्यानानिपरित्यज्यक्षेत्राणिचगृहाणिच॥ एकदुःखसुखाराममनुगच्छामधार्मिकं॥ १७॥ समुद्धृतनिधानानिपरिध्वस्ताजिराणिच॥ उपात्तधनधान्यानिहृतसाराणिसर्वशः॥१८॥ रजसाभ्यवकीर्णानिपरित्यक्तानिदैवतैः॥ मूषकैःपरिधावद्भिरुद्बिलैरावृतानिच ॥ १९ ॥ अपेतोदकधूमानिहीनसंमार्जनानिच ॥ प्रणष्टबलिकर्मेज्यामंत्रहोमजपानिच॥ २०॥ दुष्कालेनेवभग्नानिभिन्नभाजनवंतिच॥ अस्मत्त्यक्तानिकैकेयीवेश्मानिप्रतिपद्यतां॥ २१॥ वनंनगरमेवास्तुयेनगच्छतिराघवः॥ अस्माभिश्चपरित्यक्तंपुरंसंपद्यतांवनं॥२२॥

घातमसहंतोवयं येन मार्गेण ॥१६ ॥ एकदुःखसुखाः समानदुःखसुखाः ॥१७॥ समुद्धृतनिधानत्वादिधर्मकाणि गृहाणि कैकेयीप्रतिपद्यतामित्यन्वयः॥ निधानानि निक्षेपाः अजिरमंगणं परिध्वस्तं मार्जनादिरहितंयेषुधनं गवादिअनिक्षिप्तं भूषणादिच उपात्तं गृहीतं येभ्योऽतएवहृतसाराणि ॥१८॥ उद्बिलैःउद्भिन्नबिलैः ॥१९ ॥ अपेतोदकत्वादिना मनुष्यराहित्यंसूच्यते ॥२०॥ दुष्कालोराजिकदैविकक्षोभकालः॥२१॥ येन वनेनहेतुना ॥ २२ ॥